

Správní obvod Havlíkův Brod leží v severní části Vysočiny. Na severu úzkým výběžkem sousedí se Středočeským krajem. Ostatní hranice již probíhají uvnitř kraje Vysočina. Na severovýchodě je to obvod Chotěboř, na severozápadě Světlá nad Sázavou, směrem na východ Žďár nad Sázavou a na západní straně Humpolec. Na jihu sousedí s obcemi správního obvodu Jihlava. Z rozlohy kraje zabírá Havlíčkobrodsko asi 9 procent.

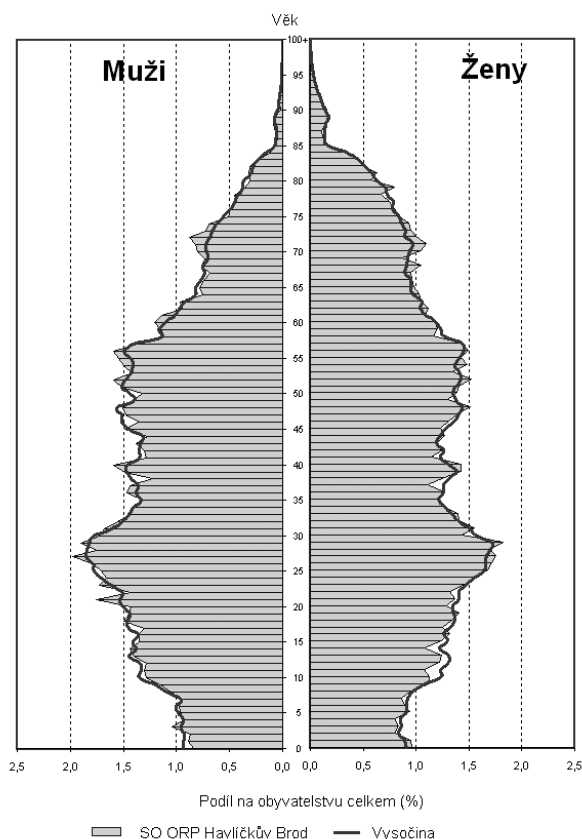
Správní území zahrnuje celkem 56 obcí spadajících pod pověřené úřady Havlíkův Brod, Přibyslav a Golčův Jeníkov. Nejstarší obcí jsou Habry doložené již z roku 1101, dále pak Lipnice nad Sázavou a Havlíkův Brod. Většina obcí je písemně zmiňována až ve 14. a 15. století. Počtem obyvatel je obvod třetí největší v kraji a na celkovém počtu obyvatel kraje se podílí 10 procenty. Ve čtyřech městech - Golčův Jeníkov, Habry, Havlíkův Brod a Přibyslav žilo k 31. 12. 2003 celkem 62,5 procent obyvatel správního obvodu.

Krajina Havlíčkobrodsko má typicky vrchovinový ráz. Výjimku tvoří severní výběžek kolem Golčova Jeníkova, který má lepší podnební i půdní podmínky pro zemědělství. V této části území leží i nejnižší položená obec Zvěstovice (288 m n.m.), která je zároveň i jednou z nejmladších. Naopak nejvýše bydlí obyvatelé Lipnice nad Sázavou (590 m n.m.) na hranici se Světelskem a obyvatelé Havlíčkova Borova na opačné, východní straně.

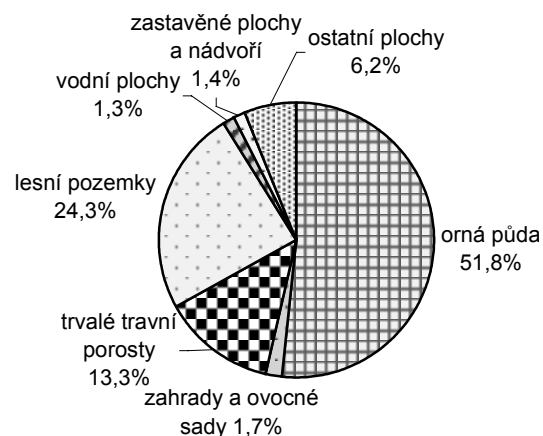
Havlíčkobrodsko je nejméně zalesněný obvod na Vysočině, naopak podíl zemědělské půdy (66,8 %) je po Moravských Budějovicích druhý největší. Vysoký je i podíl zastavěných ploch.

V souvislosti s vysokým podílem po staletí zemědělsky využívané půdy jsou přírodní krásy soustředěny spíše do sousedních obvodů. Turistickou atrakcí je Lipnický hrad, kde je umístěna expozice sklářství. Lipnice nad Sázavou je neoddelitelně spjata je jménem světoznámého humoristy Jaroslava Haška, který zde napsal svoje nejslavnější dílo. Návštěvníci Havlíčkova Brodu si mohou prohlédnout stálou expozici o životě a díle Karla Havlíčka Borovského, okresní vlastivědné muzeum nebo galerii výtvarného umění. Významnými rodáky byli také hudební skladatel Jan Václav Stamic a malíř Otakar Štáfl. Za zmínku stojí i muzeum hasičského hnutí v Přibyslavi. Havlíkův Brod jako okresní město je sídlem několika středních škol, z nichž zejména brodské gymnázium má staletou tradici. Studovala zde řada osobností jako byli Josef Dobrovský, Bedřich Smetana, Jan Zrzavý i Karel Havlíček Borovský, jehož jméno nese Brod od roku 1945.

Věková struktura obyvatelstva 2003

Struktura druhů pozemků

Obyvatelstvo podle věku k 31. 12. 2003

	Celkem	Muži	Ženy
Celkem	51 606	25 367	26 239
0 - 14	8 042	4 151	3 891
15 - 64	36 076	18 269	17 807
65 +	7 488	2 947	4 541
Index stáří ¹⁾	93,1	71,0	116,7
Průměrný věk	39,3	37,8	40,8

¹⁾ počet osob ve věku 65 + na 100 dětí ve věku 0 - 14 let

Základní demografické údaje

	Živě narození	Zemřelí	Přirozený přírůstek	Přírůstek stěhováním	Celkový přírůstek	Sňatky	Rozvody	Potraty	Střední stav obyvatel	Stav obyvatel k 31.12.
1991	659	634	25	129	154	348	110	.	51 897	51 974
1992	613	665	-52	-81	-133	356	98	471	51 908	51 841
1993	615	619	-4	-93	-97	325	135	363	51 793	51 744
1994	565	624	-59	13	-46	279	124	364	51 721	51 698
1995	530	635	-105	80	-25	265	141	290	51 686	51 673
1996	455	577	-122	143	21	277	108	296	51 684	51 694
1997	493	589	-96	116	20	288	130	269	51 704	51 714
1998	466	576	-110	74	-36	254	105	277	51 696	51 678
1999	450	539	-89	94	5	277	92	254	51 681	51 683
2000	473	573	-100	-28	-128	269	119	233	51 619	51 555
2001	424	566	-142	125	-17	245	130	191	51 479	51 403
2002	480	532	-52	89	37	254	144	208	51 422	51 440
2003	456	535	-79	245	166	206	156	198	51 523	51 606

Obyvatelstvo a domy v retrospektivě (SLDB - podle územní struktury platné k 1. 3. 2001)

	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001
Počet obyvatel celkem	52 227	53 987	52 372	52 761	55 947	55 818	55 742	51 247	52 125	51 995	52 819	51 945	51 443
v sídle SO ORP	8 189	8 811	9 359	10 240	12 628	13 150	15 232	17 238	17 533	20 197	23 146	24 472	24 375
Počet domů ¹⁾ celkem	6 636	6 909	6 941	7 257	7 604	7 913	9 250	10 517	10 432	10 630	10 733	10 606	10 722
v sídle	899	936	924	1 007	1 244	1 424	1 969	2 471	2 742	2 940	3 135	3 278	3 481

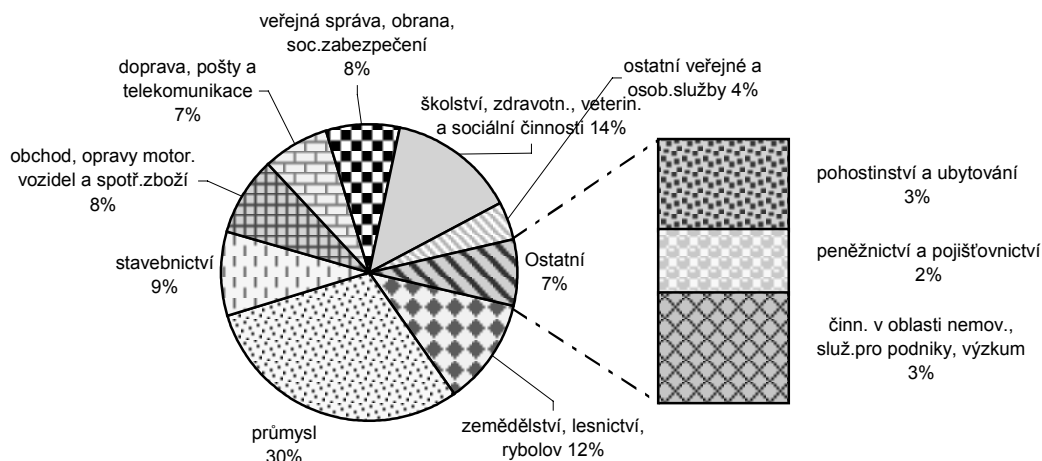
¹⁾ do roku 1950 uvedeny domy celkem, v letech 1961 až 2001 pouze domy trvale obydlené

Ekonomická aktivita obyvatelstva podle výsledků sčítání lidu, domů a bytů

	Ekonomicky aktivní celkem	v tom				Ekonomicky neaktivní celkem	z toho		Nezjištěná ekonomická aktivita
		zaměstnané osoby			neza- městnaní		nepracující důchodci	děti, žáci, studenti, učni a ostatní závislé osoby	
		celkem	z toho						
			pracující důchodci	ženy na mateřské dovolené ¹⁾					
Celkem 1991	27 267	26 900	1 622	1 670	367	24 678	10 096	14 392	-
v %	100,0	98,7	5,9	6,1	1,3	100,0	40,9	58,3	x
Celkem 2001	25 658	24 180	737	271	1 478	25 613	11 612	12 632	172
v %	100,0	94,2	2,9	1,1	5,8	100,0	45,3	49,3	x
v tom:									
muži	14 226	13 498	356	-	728	10 948	4 399	6 496	107
ženy	11 432	10 682	381	271	750	14 665	7 213	6 136	65
Sídlo správního obvodu									
Celkem 1991	13 407	13 211	778	785	196	11 065	3 959	7 025	-
v %	100,0	98,5	5,8	5,9	1,5	100,0	35,8	63,5	x
Celkem 2001	12 647	11 950	417	123	697	11 639	5 089	5 960	89
v %	100,0	94,5	3,3	1,0	5,5	100,0	43,7	51,2	x
v tom:									
muži	6 838	6 482	211	-	356	4 973	1 868	3 073	50
ženy	5 809	5 468	206	123	341	6 666	3 221	2 887	39

¹⁾ v roce 1991 včetně osob na další mateřské dovolené (do 3 let věku dítěte) a osob pobírajících rodičovský příspěvek

Struktura ekonomicky aktivních podle odvětví (ze zjištěných odvětví, SLDB 2001)

Nezaměstnanost k 31. 12. 2003

Zdroj: MPSV

	Uchazeči o zaměst- nání celkem	z toho (%)			Index počtu uchazečů 2003/2002 (%)	Volná pracovní místa	Počet uchazečů na 1 volné místo	Registrovaná míra nezaměstnanosti (%) ¹⁾		
		ženy	absolventi a mladiství	osoby se změněnou pracovní schopností				2002	2003	
									celkem	ženy
Celkem	1 973	53,7	12,3	12,2	115,8	94	21,0	6,64	7,69	9,27
Sídlo SO ORP	898	49,3	13,3	11,1	119,4	82	11,0	5,95	7,10	7,63

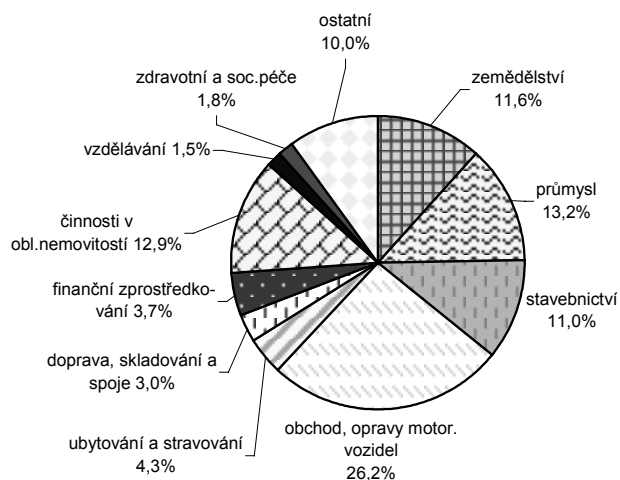
¹⁾ registrovaná míra nezaměstnanosti je počítána na počet ekonomicky aktivních podle SLDB k 1. 3. 2001

Ekonomické subjekty se sídlem na území správního obvodu k 31. 12. 2003

Podle počtu zaměstnanců

Počet zaměstnanců	Počet subjektů celkem	v tom			
		v sídle správního obvodu		v ostatních obcích	
		celkem	podíl (%)	celkem	podíl (%)
Celkem	2 475	1 143	100,0	1 332	100,0
neuvedeno	494	244	21,3	250	18,8
bez zaměstnanců	1 716	743	65,0	973	73,0
1 - 5	189	108	9,4	81	6,1
6 - 19	38	27	2,4	11	0,8
20 - 99	34	19	1,7	15	1,1
100 - 499	4	2	0,2	2	0,2
500 - 999	-	-	x	-	x
1 000 a více	-	-	x	-	x

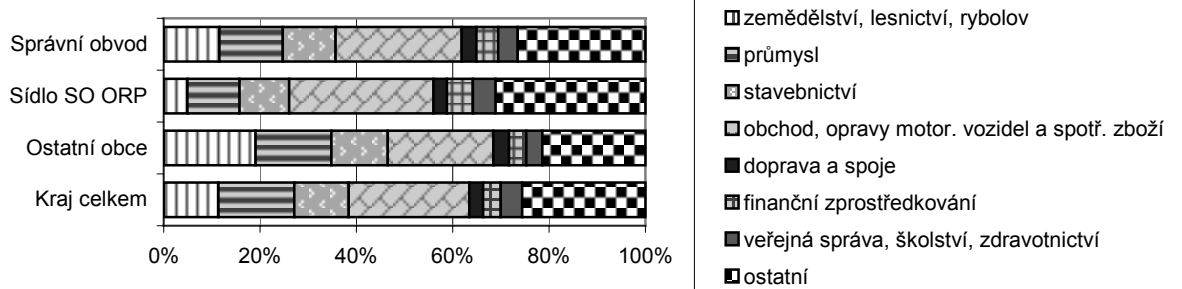
Podle odvětví činnosti

Ekonomické subjekty podle právní formy k 31. 12. 2003

	Počet subjektů celkem	v tom			
		v sídle správního obvodu		v ostatních obcích	
		celkem	podíl (%)	celkem	podíl (%)
Celkem	9 180	4 856	100,0	4 324	100,0
z toho:					
fyzické osoby	7 549	3 879	79,9	3 670	84,9
z toho: zapsané v obchodním rejstříku	49	35	0,9	14	0,4
obchodní společnosti	658	492	10,1	166	3,8
z toho: akciové společnosti	54	36	7,3	18	10,8
družstva	134	97	2,0	37	0,9
státní podniky	-	-	x	-	x

Struktura subjektů podle odvětví činnosti

Největší zaměstnavatelé (subjekty se sídlem na území správního obvodu)

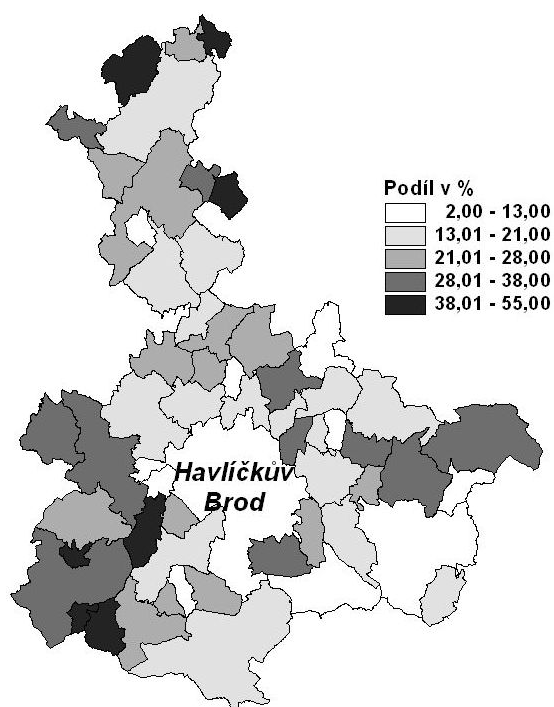
Název	Převažující činnost
ACO Stavební prvky k.s.	Výroba ostatních kovodělných výrobků j. n.
Nemocnice Havlíčkův Brod, příspěvková organizace	Ústavní zdravotní péče
P L E A S a.s.	Výroba osobního prádla
PSYCHIATRICKÁ LÉČEBNA V HAVLÍČKOVĚ BRODĚ	Ústavní zdravotní péče
PRAMEN CZ s.r.o.	Maloobchod s převahou potravin, nápojů a tabákových výrobků
PRIBINA, spol. s r.o.	Zpracování mléka, výroba mlékárenských výrobků a sýrů
Měšťanský pivovar Havlíčkův Brod a.s.	Výroba piva

Bytový fond podle výsledků sčítání lidu, domů a bytů

		Trvale obydlené byty					Neobydlené byty		
		celkem	z toho byty		na 1 000 obyvatel ¹⁾	na 100 cenзовých domácností	celkem	podíl na bytovém fondu celkem	na 1 000 obyvatel ¹⁾
			v rodinných domech	v bytových domech					
Správní obvod celkem	1991	17 520	10 535	6 812	337,3	90,8	2 347	11,8	45,2
	2001	18 063	11 185	6 698	351,1	90,0	3 230	15,2	62,8
	rozdíl	543	650	-114	13,8	-0,8	883	2) ²⁾ 3,4	17,6
	rozdíl v %	3,1	6,2	-1,7	x	x	37,6	x	x
Sídlo správního obvodu	1991	8 428	3 038	5 298	344,4	91,7	544	6,1	22,2
	2001	8 904	3 446	5 402	365,3	90,8	716	7,4	29,4
	rozdíl	476	408	104	20,9	-0,9	172	2) ²⁾ 1,4	7,1
	rozdíl v %	5,6	13,4	2,0	x	x	31,6	x	x

¹⁾ v SLDB 2001 včetně cizinců s dlouhodobým pobytem

²⁾ v procentních bodech

Podíl neobydlených bytů na bytech celkem v roce 2001

Vybrané ukazatele bytové výstavby

	Dokončené byty celkem	z toho			Průměrná obytná plocha 1 dokončeného bytu v m ²	Průměrná hodnota dokončené stavby v tis. Kč ¹⁾	Zrušené byty celkem
		v rodinných domech	v bytových domech	v nástavbách, přístavbách a vestavbách			
1997	140	30	85	25	50,2	1133,2	16
1998	90	54	8	28	74,3	1441,0	15
1999	101	52	5	34	69,5	1453,7	7
2000	156	61	46	34	65,1	1437,5	17
2001	211	98	15	28	69,9	1519,6	11
2002	163	93	-	24	69,2	1497,7	11
2003	129	92	-	24	76,4	1833,7	10

¹⁾ hodnota stavby je uvedena bez hodnoty pozemku

Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle pohlaví a nejvyššího ukončeného vzdělání podle výsledků sčítání lidu, domů a bytů

	1991			2001		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Obyvatelstvo celkem	40 775	19 757	21 018	42 889	20 824	22 065
v tom se vzděláním (v %):						
základní včetně neukončeného	33,0	25,2	40,3	22,2	16,7	27,4
střední odborné bez maturity						
vč. vyučených	36,6	44,1	29,5	39,5	46,8	32,6
úplné střední všeobecné s maturitou	3,7	3,1	4,2	4,5	3,4	5,5
úplné střední odborné s maturitou						
vč. vyučených s maturitou	20,2	19,2	21,1	22,5	21,3	23,7
nástavbové studium	.	.	.	2,1	1,4	2,8
vyšší odborné	0,1	0,1	0,1	1,2	1,1	1,4
vysokoškolské	5,4	6,9	3,9	7,0	8,3	5,8
bez vzdělání	0,5	0,8	0,2	0,4	0,5	0,3
nezjištěno	0,7	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7

Postavení správního obvodu v kraji ve vybraných ukazatelích (kraj = 100%)

